

PRZEDAWNIE W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM

SPIS TREŚCI

I. CZYM JEST PRZEDAWNIE ROSZCZENIA – JAK WYGLĄDA W PRAKTYCE.....	2
II. ZMIANY PO 21 SIEPRNIA 2019 r.....	3
III. ZAWIESZENIE BIEGU PRZEDAWNIE.....	3
IV. WSTRZYMANIE BIEGU ZAKOŃCZENIA PRZEDAWNIE.....	3
V. PRZERWANIE BIEGU PRZEDAWNIE.....	4
VI. WAŻNE PYTANIA.....	4

I. CZYM JEST PRZEDAWNIEŃ ROSZCZENIA – JAK WYGLĄDA W PRAKTYCE

Istotną zasadą polskiego prawa jest, że roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Czyli po upływie określonego czasu wierzyciel nie może już skutecznie dochodzić zapłaty od dłużnika, a przynajmniej - jest to bardzo utrudnione. Termin przedawnienia roszczeń zależy przede wszystkim od ich rodzaju. Roszczenie potwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu (np. sądu polubownego), a także roszczenie potwierdzone ugodą zawartą przed sądem lub mediatorem i kolejno potwierdzoną przez sąd, przedawni się więc po sześciu latach.

WAŻNE: *nawet jeśli ogólny termin przedawnienia dla tego konkretnego rodzaju roszczenia jest krótszy.*

Warto też wiedzieć, że do czasu nowelizacji z 9 lipca 2018 r. aktualny, sześcioletni termin był dłuższy i wynosił 10 lat. Nie zdziw się więc, jeśli spotkasz się z nim w jakichś niezaktualizowanych opracowaniach.

Pamiętaj, że uzyskanie korzystnego wyroku to nie wszystko. W wielu przypadkach to wręcz początek drogi do odzyskania pieniędzy. Trzeba więc działać szybko, bo roszczenia potwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu przedawniają się z upływem sześciu lat!

Co oznacza w praktyce - przedawnienie roszczenia potwierdzonego wyrokiem sądu?

Jak już zostało wspomniane wcześniej roszczenia uznane przez sąd przedawniają się w terminie sześcioletnim. W praktyce oznacza to, że jeśli wierzyciel uzyska korzystny dla siebie wyrok (lub zawrze z dłużnikiem ugodę) ma **sześć lat, aby wszcząć postępowanie egzekucyjne i ściągnąć dług przy pomocy komornika.**

WAŻNE: *termin sześcioletni nie dotyczy odsetek od należności głównej!*

Odsetki są tzw. **świadczeniami okresowymi**. Termin przedawnienia w ich przypadku wynosi w ich przypadku **trzy lata** (a nie sześć!). Odsetki za czas ponad trzech lat wstecz ulegną więc przedawnieniu.

Przykład: Sąd zasądził na rzecz wierzyciela kwotę 10 000 zł wraz z odsetkami. Wyrok ten uprawomocnił się 1 września 2015 r., 10 września 2015 r. wierzyciel złożył wniosek o nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności. Sąd nadał klauzulę i tym samym wierzyciel mógł w tamtym momencie złożyć do komornika wniosek o wszczęcie egzekucji. Zrobił to jednak dopiero w styczniu 2020 r. Czy roszczenie tego wierzyciela już się przedawniło?

Odpowiedź brzmi: Nie! Roszczenie potwierdzone wyrokiem sądu, zgodnie z aktualnym terminem 6-letnim, przedawni się dopiero w 2021 r. Termin przedawnienia upłynie dopiero wraz z ostatnim dniem roku kalendarzowego, czyli 31 grudnia.

Przedawnieniu uległy już jednak odsetki za okres ponad trzech lat liczonych od daty wszczęcia egzekucji.

II. ZMIANY PO 21 SIERPNIĄ 2019 R.

Do dnia 21 sierpnia 2019 r. komornik przy wszczęciu egzekucji nie badał, czy dochodzone przez wierzyciela roszczenie uległo przedawnieniu, a jeśli roszczenie to było przedawnione i dłużnik chciał się uchylić od jego zapłaty - musiał wytoczyć przeciwko wierzycielowi powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w części, w jakiej roszczenie to jest przedawnione, ***tzw. powództwo przeciwegzekucyjne*** - opozycyjne.

Po zmianie przepisów, począwszy od dnia 21 sierpnia 2019 r., jeśli z treści tytułu wykonawczego wynika, że termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, do wniosku o wszczęcie egzekucji wierzyciel ma obowiązek dołączyć dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu przedawnienia. Jeśli wierzyciel dokumentu tego nie przedłożył – komornik odmawia wszczęcia egzekucji. Jeśli zaś egzekucja została wszczęta, a dłużnik kwestionuje przerwanie biegu przedawnienia – powinien wówczas wytoczyć ***powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w części, w jakiej roszczenie to jest przedawnione***.

WAŻNE: dłużnik powinien wytoczyć przedmiotowe powództwo przed wyegzekwowaniem przez komornika roszczenia objętego tytułem wykonawczym, ponieważ po jego wyegzekwowaniu, dłużnik traci prawo to wytoczenia powództwa opozycyjnego.

III. ZAWIESZENIE BIEGU PRZEDAWNIEŃ

Bieg przedawnienia roszczenia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu:

- w przypadku roszczeń, które przysługują dzieciom przeciwko rodzicom - przez czas trwania władzy rodzicielskiej;
- w przypadku roszczeń, które przysługują osobom nie mającym pełnej zdolności do czynności prawnych przeciwko osobom sprawującym opiekę lub kuratelę - przez czas sprawowania przez te osoby opieki lub kurateli;
- w przypadku roszczeń, które przysługują jednemu z małżonków przeciwko drugiemu - przez czas trwania małżeństwa;
- w przypadku wszelkich roszczeń, gdy z powodu siły wyższej uprawniony nie może ich dochodzić przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw danego rodzaju - przez czas trwania przeszkody.

IV. WSTRZYMANIE BIEGU ZAKOŃCZENIA PRZEDAWNIEŃ

Przedawnienie względem osoby, która nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych (osoba małoletnia, osoba ubezwłasnowolniona) nie może skończyć się wcześniej niż z upływem 2 lat od ustanowienia dla niej przedstawiciela ustawowego albo od ustania przyczyny jego ustanowienia. Jeżeli termin przedawnienia jest

Strona | 3

krótszy niż 2 lata, jego bieg liczy się od dnia ustanowienia przedstawiciela ustawowego albo od dnia, w którym ustala przyczyna jego ustanowienia.

WAŻNE: zasady te stosuje się odpowiednio do biegu przedawnienia przeciwko osobie, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia.

V. PRZERWANIE BIEGU PRZEDAWNIEŃ

Bieg przedawnienia przerywa się:

- przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia np. złożenie pozwu w sądzie, wniosek do sądu o zawiązanie do próby ugodowej, złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji do komornika;
- przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje np. zawarcie z wierzycielem ugody co do terminu spłaty długu czy też rozłożenie długu na raty, wniosek do wierzyciela o rozłożeniu długu na raty;
- przez wszczęcie mediacji.

W razie przerwania przedawnienia przez czynność wymienioną powyżej w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, *przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.*

Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

WAŻNE: komornik rozpoczął postępowanie egzekucyjne na podstawie tytułu wykonawczego, który sąd wydał 3 lata temu - a zatem roszczenie nie jest jeszcze przedawnione. Jeśli postępowanie to zostanie umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji, to 6-letni termin przedawnienia roszczenia będzie biegł na nowo. Będziemy go liczyć od daty umorzenia postępowania egzekucyjnego. Warto o tym pamiętać!

VI. WAŻNE PYTANIA

Kiedy termin przedawnienia zaczyna swój bieg?

Terminy przedawnienia liczymy od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Innymi słowy - **dzień po upływie terminu płatności**. Jeśli więc np. termin płatności z faktury upłynął 29 lipca 2020 r., termin przedawnienia zaczyna bieg 30 lipca 2020 r.

Kiedy przedawniają się odsetki za opóźnienie w zapłacie?

Odsetki za opóźnienie w zapłacie to tzw. świadczenie okresowe. Termin przedawnienia wynosi w ich przypadku **trzy lata**.

Czy termin przedawnienia zawsze upływa z ostatnim dniem roku kalendarzowego?

Zasadniczo tak. Jest w tym zakresie jeden wyjątek i dotyczy on roszczeń, których termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Wówczas terminu przedawnienia nie „przesuwa się” na koniec roku kalendarzowego.

Czy przedawnienie i wygaśnięcie długu jest tym samym?

Nie, choć wierzycielom faktycznie zdarza się mylić te dwa zupełnie różne pojęcia. Poświęciliśmy więc temu zagadnieniu **odrębny artykuł**.

Czy można pozwać dłużnika o zapłatę przedawnionego długu?

W teorii - **tak**. W stosunkach B2B będzie to możliwe, jeśli dłużnik nie zgłosi odpowiedniego zarzutu przedawnienia. W praktyce jednak zdarza się to rzadko, a dochodzenie przedawnionych roszczeń jest z natury rzeczy dużo trudniejsze.

Czy roszczenia niemajątkowe się przedawniają?

Nie. Terminy przedawnienia dotyczy tylko roszczeń majątkowych. Jeśli więc chcesz np. żądać od dłużnika przeprosin za naruszenie dóbr osobistych, nie musisz przejmować się upływem terminu przedawnienia.

PODSUMOWANIE

Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym ale tylko wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela, wskazanego w tytule egzekucyjnym i na którego rzecz temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności.

Pamiętajcie więc, że wniosek o wszczęcie egzekucji przerywa bieg przedawnienia, zaś skutku tego nie niweczy późniejsze umorzenie postępowania egzekucyjnego z powodu bezskuteczności!

Po każdej przerwie terminu przedawnienia biegnie on na nowo. Musicie zatem pamiętać, że skutek ten następuje od dnia następującego po uprawomocnieniu się postanowienia komornika o umorzeniu egzekucji jako bezskutecznej!